

Zeeland, 2 juni 2020
Verzonden: - **4 JUN 2020**
Ons kenmerk: SAM/JvH 6407-2020
Uw brief van:
Portefeuillehouder: Wethouder Bohmer
Onderwerp: Ontwikkelingen jeugdhulp eerste kwartaal 2020

De gemeenteraad van Landerd

Geachte raadsleden,

Met deze brief kunt u kennisnemen van de ontwikkelingen in de jeugdhulp.

In de voorbereidende vergadering d.d. 28 november 2019 heeft wethouder Böhmer bij de behandeling van regionaal beleidsplan jeugdhulp 2020 - 2023 de volgende toezeggingen gedaan (nr. 743):

1. De (wachttijden) ondertoezichtstellingen (OTS) na te vragen.
2. In de volgende kwartaalrapportage te rapporteren over stand van zaken POH GGZ jeugd.
3. Met het uitvoeringsplan terug te komen over de aanpak richting de raad.
4. Na een periode draaien met het nieuwe team de lokale toegang via een klantreis aan de raad te presenteren.
5. De context met de lokale paragraaf jeugdhulp inzichtelijk te maken.

De toezeggingen genoemd onder punt 1,2 en 4 hebben wij meegenomen in de raadsinformatie brief 'ontwikkelingen jeugdhulp 4de kwartaal 2019', d.d. 14 februari 2020. Op de toezeggingen genoemd onder punt 3 en 5 komen wij in deze raadsinformatiebrief terug.

Inleiding

In deze raadsinformatiebrief komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. Coronavirus
2. Toegang jeugdhulp
 - A. *Consulenten jeugd*
 - B. *Praktijkondersteuner jeugd Reek*
 - C. *Dyslexie*
 - D. *Rapportage jeugd gemeente Landerd eerste kwartaal 2020*
3. Transformatieopgaven jeugd
4. Uitvoeringsplan jeugdhulp 2020 – 2023 regio Brabant Noordoost
5. Werkwijze uitvoering cliëntervaringsonderzoek 2020 t/m 2023.
6. Inkoop jeugdhulp 2021
7. Financiën.

Bijlagen: Rapportage jeugd 1ste kwartaal 2020, Uitvoeringsplan jeugdhulp 2021 - 2023
In afschrift aan: Adviesraad Sociaal Domein
Beh. ambtenaar: Jonna van Hoesel

Als u deze brief leest, maar niet de geadresseerde bent, hebt u geen recht kennis te nemen van deze brief of deze te verstrekken aan derden. Stuur deze brief a.u.b. retour o.v.v. 'foutief bezorgd/geadresseerd'.

1. Coronavirus

Het coronavirus verspreidt zich wereldwijd en raakt ook Nederland zwaar. Er zijn verschillende maatregelen getroffen om verspreiding van het virus te beperken. Deze maatregelen hebben gevolgen voor het onderwijs, jongeren, ouders, jeugdhulpaanbieders, etc.

In deze tijd merken wij hoe goed de samenwerking is tussen het onderwijs, het team preventie, de jeugdhulpaanbieders en de consulenten jeugd van de gemeente Landerd.

Als het team preventie / consulenten jeugd bijvoorbeeld aanklopten bij de kinderopvang / basisonderwijs om voor een kind uit een kwetsbaar gezin gebruik te kunnen maken van de noodopvang, dan werd hieraan gehoor gegeven. De samenwerking verliep soepel.

2. Toegang jeugdhulp.

A. Consulenten jeugd.

In het 1ste kwartaal 2020 hebben we uitvoering gegeven aan de uitwerking van het uitvoeringsplan 'Inrichting nieuwe toegang jeugd'. Er zijn bijvoorbeeld afspraken gemaakt rondom het consultatieteam. In het consultatieteam zitten mensen die beschikbaar zijn voor de consulenten jeugd om op inhoudelijk casusniveau te sparren, advies te vragen en gezamenlijk na te denken over de beste oplossingsrichting. De consulenten jeugd kunnen onder andere gebruik maken van de expertise van een orthopedagoog vanuit de La Salle (Koraal Groep).

Er vindt regelmatig overleg plaats tussen het team preventie, het Basisteam Jeugd en Gezin en de consulenten jeugd om zaken goed op elkaar af te stemmen en nadere afspraken te maken.

In samenwerking met de consulenten jeugd van de gemeente Uden zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de consulenten jeugd met Veilig Thuis en met Jeugdbescherming Brabant (JBB). De volgende stap is een nadere kennismaking tussen de medewerkers van de frontoffice van Veilig Thuis en JBB en de consulenten jeugd om gezamenlijk de gemaakte werkafspraken nader te bespreken en bepaalde thema's nader te bespreken, zoals bijvoorbeeld risicotaxatie en begeleiding zonder maatregel.

Verder zijn er nadere afspraken gemaakt met de toegang van gemeente Uden over het oppakken van een crisis. De toegang jeugd van de gemeente Uden fungeert als achterwacht indien onze consulenten zelf niet naar de crisis toe kunnen. Afspraken hierover zijn schriftelijk vastgelegd.

B. Praktijkondersteuner jeugd

In Reek heeft in de periode november 2019 tot april 2020 een pilot gelopen met betrekking tot het inzetten van een praktijkondersteuner jeugd bij de huisarts in Reek. Gelet op de intensieve samenwerking in het kader van Kindvriendelijk Reek is in Reek de praktijkondersteuner jeugd vanuit praktijk Jij & Ik ingezet gezien hun expertise. De pilot is geëvalueerd door de huisarts, de praktijkondersteuner jeugd, praktijk Jij & Ik en de gemeente Landerd. De huisarts en de praktijkondersteuner hebben beide goede ervaringen over gehouden aan de pilot. De huisarts geeft aan dat ouders met een vraag voor een doorverwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp (met name GGZ) komen. Deze ouders worden verwijst hij door naar de praktijkondersteuner jeugd. Hierdoor is er meteen een verwijzing naar de 2de lijns zorg maar kan de hulpvraag nader worden bekeken met ouders en jeugdige.

De inwoners van Reek die gebruik hebben gemaakt van de praktijkondersteuner jeugd zijn ook tevreden. Dit hebben zij aangegeven aan de hand van een evaluatieformulier. Op basis van de evaluatie is besloten om de pilot voort te zetten in de vorm van een project voor de periode april 2020 – december 2021.

De opgedane ervaring in Reek gaan wij bespreken met de huisartsen in Schaijk en Zeeland.

C. Analyse dyslexie gemeente Landerd

In de raadsinformatiebrief 'ontwikkelingen jeugdhulp 1ste kwartaal 2019' is onder andere de evaluatie van het dyslexieteam aan de orde geweest. In de evaluatie van het dyslexieteam kwam naar voren dat er in Landerd procentueel meer onderzoeken naar Enkel Eenvoudige Dyslexie (EED) werden aangevraagd dan in de overige gemeenten. Ook worden hier bovengemiddeld veel aanvragen goedgekeurd door het dyslexieteam. Wij zouden hier nader onderzoek naar gaan doen en u in raadsinformatiebrief betreffende het 3de kwartaal 2019 nader informeren.

Bij deze geven wij u een update van de stand van zaken. Schoolbestuur Optimus primair onderwijs heeft in 2019 flink ingezet op technisch lezen en ook het programma BOUW! (interventieprogramma dyslexie) is schoolbestuur breed ingezet. Als we kijken naar de cijfers zien we een flinke daling van het aantal aanvragen. In 2019 heeft de gemeente Landerd procentueel gezien de minste aanvragen in vergelijking met de andere gemeenten (Landerd: 1,18% , gemiddeld in 2019: 1,44%). Binnen de scholen van schoolbestuur Optimus (dus ook buiten gemeente Landerd) zien we een daling van 0,89% in het aantal aanvragen. Het lijkt er dus op dat de aanpak door schoolbestuur Optimus effectief is geweest. Het gaat om een vermoeden, want we weten het niet zeker of de aanpak van het schoolbestuur heeft gezorgd voor de daling of dat het een 'toevalligheid' is omdat het aantal aanvragen nou eenmaal fluctueert per jaar.

D. Rapportage jeugd gemeente Landerd eerste kwartaal 2020.

Bijgevoegd is de kwartaalrapportage jeugd gemeente Landerd betreffende het eerste kwartaal 2020.

Team Preventie

Het aantal enkelvoudige vragen (52) is nagenoeg gelijk aan het aantal van het 1ste kwartaal 2019 (59 vragen). Het aantal aanmeldingen wat door ouders wordt gedaan zet zich verder voort. Ook in 1ste kwartaal 2020 wordt de vraag het meest door het team preventie zelf afgehandeld. Het team preventie krijgt steeds meer bekendheid in de gemeente Landerd.

Gemeentelijke toegang / consulenten jeugd.

In tabel 4 van de rapportage 'Jeugd 1ste kwartaal 2020' staan de werkprocessen opgenomen van de gemeentelijke toegang (consulenten jeugd). In 1ste kwartaal 2020 hebben de consulenten jeugd 54 werkprocessen opgestart. Zij hebben 19 beschikkingen afgegeven voor gespecialiseerde jeugdhulp en hebben 1 verwijzing gedaan naar het voorliggend veld (Ons Welzijn). Op het einde van het 1ste kwartaal 2020 stonden er nog 34 werkprocessen open. Dit zijn werkprocessen die nog in behandeling zijn. Een eerste contact kan bijv. eind maart hebben plaatsgevonden.

Op dit moment is er geen wachtlijst bij onze consulenten jeugd. Binnen twee weken na het eerste contact is er een fysiek overleg tussen de ouder(s), jeugdige en de consulent jeugd.

In het 1ste kwartaal zijn er ook nog aantal aanvragen (13 stuks) afgewerkt die vanuit het Basis Jeugd en Gezin zijn gekomen. Dit is nu niet meer aan de orde.

In het uitvoeringsplan 'Inrichting nieuwe toegang' hebben we aangegeven dat we als gemeente meer regie willen voeren. Het gaat daarbij om zowel de regie tijdens het toegangsproces maar ook om de regie tijdens de uitvoering. Regie tijdens de uitvoering is van belang om te bewaken dat gespecialiseerde jeugdhulp het gewenste effect bereikt en dat de beschikbare middelen zo

efficiënt en effectief mogelijk worden ingezet. Op dit moment voeren de consultants jeugd bij 31 casussen regie uit.

Gespecialiseerde jeugdhulp

In het 1ste kwartaal 2020 was de gemeentelijke toegang de grootste verwijzer naar gespecialiseerde jeugdhulp (69 indicaties) en daarna de huisartsen (44 indicaties).

In het 1ste kwartaal 2020 is er een forse toename te zien van het aantal verwijzingen naar de specialistische GGZ te zien. Van 27 verwijzen in 1ste kwartaal 2019 naar 43 verwijzingen in 1ste kwartaal 2020. Mogelijke verklaringen hiervoor kunnen zijn:

- Er waren meer hulpvragen die verwezen moesten worden naar de gespecialiseerde GGZ.
- Meer behandelde casuïstiek in het 1ste kwartaal, de consultants jeugd hebben de wachtlijst van het Basisteam Jeugd en Gezin overgenomen en het team preventie heeft gewacht totdat zij naar de consultants jeugd konden doorverwijzen.
- Dubbele beschikkingen in 2019 en 2020 door lange wachtlijsten in de gespecialiseerde GGZ.
- Strengere afspraken met aanbieders over basis GGZ en gespecialiseerde GGZ.
- Indien er wordt doorverwezen naar specialistische GGZ dan zijn er sterke vermoedens van een psychische stoornis / aandoening of er is een diagnose met problemen op meerdere leefgebieden die niet binnen een x aantal gesprekken kan worden opgelost. Vaak is er bij een doorverwijzing naar gespecialiseerde GGZ ook een mogelijke vraag medicatie. Casuïstiek wordt altijd voor besproken met de aanbieder om een inschatting te maken, dit zijn vaak GGZ-psychologen.

In 1ste kwartaal ontvingen 202 unieke jeugdige gespecialiseerde jeugdhulp. Dit is 6,73% van het aantal jeugdigen (1 januari 2020: 3000) tot 18 jaar in de gemeente Landerd. Onlangs is de Gemeentelijk Monitor Sociaal Domein 2de halfjaar 2019 van de VNG verschenen. Uit deze monitor maken wij op dat landelijk 10,5% van de jongeren tot 18 jaar jeugdhulp ontvangen. In de gemeente Landerd was dat 9,7% in 2de halfjaar 2019. Wij zaten dus onder het landelijk gemiddelde.

3. Transformatieopgaven

In april 2020 zouden er regionale bijeenkomsten voor de gemeenteraden worden georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn niet door gegaan vanwege de corona maatregelen. In die bijeenkomsten zouden de resultaten van het project 'transformatieopgaven' worden gepresenteerd en wat het effect is voor de jeugdigen en het zorglandschap en de financiering. De bijeenkomsten worden nu op een later moment gepland.

4. Uitvoeringsplan jeugdhulp 2020 – 2023 regio Brabant Noordoost.

Bijgevoegd is ter kennisname het uitvoeringsplan jeugdhulp 2020 – 2023 regio Brabant Noordoost.

Aanleiding

Eind vorig jaar is het Regionaal beleidsplan 2020-2023 Noord Oost Brabant vastgesteld. Hierin hebben we onze ambitie voor de komende jaren geformuleerd: We willen dat ieder kind in de regio Noordoost Brabant de kans krijgt om gezond en veilig op te groeien. Deze ambitie is uitgewerkt in acht actielijnen.

Het beleidsplan geeft de koers in hoofdlijnen weer en geeft nog geen invulling aan het "hoe". Daarom is afgesproken dat we een uitvoeringsplan opstellen. Dit plan ligt nu ter informatie voor u. Het geeft verder invulling aan de ambitie en doelen uit het beleidsplan. Het beschrijft in

hoofdpijnen hoe we de doelen willen bereiken, welke resultaten we nastreven en wat we ervoor gaan doen.

Inhoud

Ieder kind in de regio Noordoost Brabant krijgt de kans om gezond en veilig op te groeien. We streven ernaar kwalitatief goede ondersteuning en gespecialiseerde jeugdhulp te bieden: zo licht of zwaar en kort of lang als nodig is, waarbij de veiligheid van de jeugdige gewaarborgd wordt. Kinderen groeien zoveel mogelijk thuis op of in de eigen woonomgeving. De komende jaren leggen we de focus op transformatie. We zetten verder in op de verschuiving van zware naar lichte(re) en hulp en op minder (zware) verblijfszorg.

We streven naar normaliseren, preventie en eerder de juiste hulp en ondersteuning bieden. Ook willen wij investeren in voorliggende en algemene voorzieningen en goede aansluiting, afstemming en samenwerking met het onderwijs.

We bouwen jeugdhulp met verblijf af en investeren in alternatieven zoals ambulante jeugdhulp en jeugdhulp binnen een gezinssituatie (pleegzorg en gezinsgericht). We bouwen jeugdhulp buiten de regio af en binnen de regio op.

Daarbij hanteren we de volgende (transformatie) doelen:

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders, met inzet van het sociale netwerk.
- Demedicaliseren en normaliseren.
- Sneller de juiste hulp op maat bieden om gespecialiseerde hulp te verminderen.
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt "één gezin, één plan, één regisseur".
- Meer ruimte voor professionals door vermindering van regeldruk
- Ouders en jeugdigen betrekken bij de kwaliteit van jeugdhulp.

In hoofdstuk 5 worden de doelen uit de acht actielijnen vertaald in activiteiten, programma's en projecten. Gemeenschappelijke noemer in de actielijnen is samenwerking! We kunnen het als gemeenten niet alleen. Daarom worden bij alle activiteiten onze belangrijkste partners genoemd. Eveneens wordt aangegeven op welke schaal (regionaal, subregionaal of lokaal) het zwaartepunt van de aanpak ligt.

Aanpak

Het uitvoeringsplan is tot stand gekomen met input van jeugdhulpaanbieders en andere kernpartners. Aangezien we niet op nul beginnen bestaat het uitvoeringsplan voor een groot deel uit "werk in uitvoering". Waarbij ook relevante partners al betrokken zijn.

Ten aanzien van het proces is het verder van belang om op te merken dat tijdens het schrijven van dit uitvoeringsplan is besloten om de nieuwe inkoop met een jaar uit te stellen als gevolg van de Covid-19 crisis. In het uitvoeringsplan is nog geen rekening gehouden met de mogelijke consequenties van de huidige noodprocedure inkoop 2021 en verder. Mocht dit leiden tot majeure wijzigingen in het uitvoeringsprogramma in termen van aanpakken of prioritering ervan zult u daarover separaat worden geïnformeerd.

Vervolg

De komende periode worden de projecten binnen de verschillende actielijnen verder uitgewerkt. Onderdeel van die uitwerking is het bepalen en concretiseren van bijbehorende KPI's. Daarbij redeneren we steeds vanuit het doel. Om de KPI's accuraat en realistisch te bepalen is nader

overleg met o.a. de toegang en de jeugdhulpaanbieders nodig. Dit wordt de komende periode uitgevoerd.

Periodiek zult u over de realisatie van het uitvoeringsplan worden geïnformeerd. Wij zullen dit opnemen in onze raadsinformatiebrief 'Ontwikkelingen jeugdhulp, die u per kwartaal van ons krijgt.

5. Werkwijze uitvoering cliëntervaringsonderzoek 2020 t/m 2023.

De gemeenten in de regio Brabant Noordoost hebben tijdens het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) jeugd d.d. 30 januari 2020 een besluit genomen over de wijze van uitvoering van het cliëntervaringsonderzoek. De wethouders hebben ingestemd met het voorstel om in de jaren 2020 t/m 2023 ook geen kwantitatieve meting uit te voeren en in plaats daarvan de klanttevredenheid te monitoren en in gesprek te gaan met cliëntenraden. Dat wordt op verschillende manieren gedaan o.a. door het organiseren van gezamenlijke bijeenkomsten, aansluiten bij reguliere overleggen van cliëntenraden en werkbezoeken op locatie (dagje ruilen).

Rapportage aan het ministerie bestaat uit verslaglegging van bovengenoemd(e) gesprek(ken), aangevuld met relevante gegevens die aanbieders meten en rapporteren aan de regionale inkooporganisatie over cliënttevredenheid en doelrealisatie.

Op 13 februari 2020 heeft de bijeenkomst met jongeren van cliëntenraden en bestuurders van de regio Noordoost Brabant over de kwaliteit van de jeugdhulp plaatsgevonden. In de volgende raadsinformatiebrief wordt u hier nader over geïnformeerd.

6. Inkoop jeugdhulp 2021

In onze raadsinformatiebrief d.d. 14 april 2020 bent u geïnformeerd over het stopzetten van de inkoopprocedure specialistische jeugdhulp.

7. Financiën.

Bijstelling budgettair kader 2020 tot en met 2023.

In onze raadsinformatiebrief d.d. 3 maart 2020 hebben wij u geïnformeerd over de bijstelling van het budgettair kader 2020 tot en met 2023.

Invoering nieuwe woonplaatsbeginsel uitgesteld met één jaar.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet wordt uitgesteld naar 1 januari 2022. De invoering van deze wetswijziging was beoogd op 1 januari 2021. Om ook volgend jaar een eerlijke verdeling van de voogdijkinderen onder gemeente te waarborgen, wordt de huidige compensatieregeling met een jaar verlengd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Landerd,
de secretaris, de burgemeester,

C.C. Boode

M.C. Bakermans